

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкyрeнцијси савјет

R J E Š E N J E

**po Prijavi 10 privatnih ljekarni iz Unsko – sanske Županije protiv Vlade i Zavoda
zdravstvenog osiguranja Unsko-sanske Županije, radi ograničavanja tržišne
konkurencije**

**Sarajevo
Lipanj, 2008. godine**

Broj: 01-04-26-038-27-II/07
Sarajevo, 12.06.2008. godine

Na temelju članka 42. točka g), a u svezi s člankom 4. stavak (1) točka c) i d) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 88/07) i članka 193. stavak (2) Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04 i 88/07) u postupku pokrenutom na temelju Zahtjeva 10 privatnih ljekarni sa područja Unsko-sanske Županije : «Cazinlijek»-Cazin, «Krupafarm»-Bosanska Krupa, «Lijek»-Cazin, «Don»-Sanski Most, «Mr.Rabija»-Bosanska Krupa, «A-Medicus»-Sanski Most, «Medicus»-Sanski Most, «Tilia»-Sanski Most, «Aida»-Bihać i «Mak-Pharm»-Cazin, zaprimljenom dana 05.11. 2007. godine pod brojem: 01-04-26-038-II/07, zastupanih po odvjetniku Karović Mustafi, Sime Milutinovića Sarajlije 15, 71000 Sarajevo, protiv Vlade Unsko-sanske Županije i Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanske Županije, Konkurencijsko vijeće na 67. (šezdesetsedmoj) sjednici održanoj dana 12.06.2008. godine, donijelo je sljedeće

R J E Š E N J E

- I 1.** Utvrđuje se da Vlada Unsko-sanske Županije svojom Odlukom o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja («Službeni glasnik US Županije» broj 5/03) člankom 16. spriječava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu usluga izdavanja lijekova na recepte osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda na području Unsko-sanske Županije, u smislu članka 4. stavak 1. točka (c) i (d) Zakona o konkurenciji.
- I 2.** Nalaže se Vladi Unsko-sanske Županije da u vremenskom roku od 3 (tri) mjeseca izmjeni članak 16. Odluke iz točke I 1. ovog Rješenja tako da će omogućiti pod jednakim uvjetima svim ljekarnama koje imaju rješenje Ministarstva zdravstva Unsko-sanske Županije za obavljanje farmaceutske djelatnosti, pružanje usluga izdavanja lijekova na recept osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanske Županije.
- I 3.** Nalaže se Vladi Unsko-sanske Županije da u ostavljenom vremenskom roku dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obveze iz točke I 2. Ovog Rješenja.
- II 1.** Utvrđuje se da Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanske Županije zaključivanjem ugovora o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept sa ljekarnama koje su javne ustanove, a ne zaključivanjem ugovora sa privatnim ljekarnama, sprečava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu usluga izdavanja lijekova na recepte osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda na području Unsko-sanske Županije, u smislu članka 4. stavak 1. točka (c) i (d) Zakona o konkurenciji.
- II 2.** Nalaže se Zavodu zdravstvenog osiguranja Unsko-sanske Županije da omogući svim ljekarnama koje imaju rješenje Ministarstva zdravstva Unsko-sanske Županije za obavljanje farmaceutske djelatnosti, zaključenje ugovora o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept na teret novčanih sredstava Zavoda.

II 3. Nalaže se Zavodu zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanske Županije da u roku od 6 (šest) mjeseci dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obveze iz točke II 2. Ovog Rješenja.

III Odbija se zahtjev 10 (deset) privatnih ljekarni sa područja Unsko-sanske Županije za donošenjem Privremene mjere u smislu članka 40. Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.

Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je dana 05.11.2007. godine, pod brojem 01-04-26-038-II/07 zaprimilo Zahtjev u smislu članka 28. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07), (u daljnjem tekstu: Zakon), protiv Vlade Unsko-sanske Županije (u daljnjem tekstu: Vlada Županije) i Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanske Županije (u daljnjem tekstu: Zavod) radi sklapanja ugovora o pružanju farmaceutskih usluga protivno članku 4. stavak (1) točka c) i d) Zakona, podnesen od strane 10 privatnih ljekarni sa područja Unsko-sanske Županije i to: «Cazinlijek»-Cazin, «Krupafarm»-Bosanska Krupa, «Lijek»-Cazin, «Don»-Sanski Most, «Mr.Rabija»-Bosanska Krupa, «A-Medicus»-Sanski Most, «Medicus»-Sanski Most, «Tilia»-Sanski Most, «Aida»-Bihać i «Mak-Pharm»-Cazin, zastupanih po odvjetniku Karović Mustafi, iz Sarajeva (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva).

Uvidom u dostavljeni Zahtjev i priloženu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Zahtjev kompletan i uredan, u smislu članka 28. stavak (1) Zakona, te je na temelju članka 28. stavak (3) Zakona, Podnositelju zahtjeva, dana 12.12.2007. godine, izdalo potvrdu broj 01-04-26-038-1-II/07 o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva.

U svom Zahtjevu, Podnositelj zahtjeva, opisuje činjenično stanje, praksu i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te posebno navodi:

- da su predmetne privatne ljekarne registrirane sukladno općim i posebnim propisima i uredno obavljaju svoju registriranu djelatnost.
- da je po odredbama članka 170. Zakona o zdravstvenoj zaštiti («Službene novine F BiH», broj 29/97) predviđeno da do donošenja mreže zdravstvene djelatnosti postojeće zdravstvene ustanove nastavljaju rad u postojećoj organizaciji, pri čemu, kako tvrde, i privatne ljekarne mogu biti ugovorne ljekarne,
- da prema odredbi članka 16. Odluke o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda («Službeni glasnik USK», br. 5/03,4/04 13/04) pod ugovornim ljekarnima podrazumijevaju se one ustanove, koje su registrirane za djelatnost izdavanja lijekova na recept i koje su uključene u mrežu primarne zdravstvene zaštite, a što ne znači da su to samo ljekarne u državnom vlasništvu,
- da su se putem farmaceutske komore Unsko- sanske Županije više puta obraćali Zavodu sa zahtjevom za pružanjem mogućnosti ljekarnima u privatnom vlasništvu davanja farmaceutskih usluga osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda, na koje je Zavod odgovorio negativno uz obrazloženje da Skupština Unsko-sanske Županije još nije donijela mrežu zdravstvene djelatnosti sukladno članku 37. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,

- da je praksa da se recepti izdati osiguranicima od zdravstvenih ustanova Unsko-sanske Županije, realiziraju samo u državnim ljekarnama, odnosno da u ovoj Županiji još uvijek funkcionise mreža iz perioda do 2001. godine,
- da zaključivanje ovih ugovora isključivo po kriteriju vlasničke strukture ljekarni na području Unsko-sanske Županije, predstavlja direktno kršenje Zakona o konkurenciji u smislu članka 4. stavak (1), jer se na taj način ljekarnama u državnom vlasništvu unaprijed osigurava povoljniji položaj za ostvarivanje osnovnih i dodatnih prihoda u odnosu na ljekarne u privatnom vlasništvu.

U svom Zahtjevu Podnositelj zahtjeva također ukazuje na kršenje članka 14. Zakona o zdravstvenoj zaštiti od strane Zavoda, jer smatra da je korisnicima usluga upućivanjem samo u državne ljekarne uskraćeno temeljno pravo slobodnog izbora ljekara, te samim tim i zdravstvene ustanove uključujući i ljekarne.

Analizirajući zahtjev za pokretanje postupka i dokumentaciju koju je Podnositelj dostavio uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povreda Zakona o konkurenciji na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je na sjednici održanoj dana 14.12.2007. godine sukladno članku 32. stavak (2) Zakona donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: 01-04-26-038-3-II/07.

Sukladno članku 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je po jedan primjerak navedenog Zaključka o pokretanju postupka dana, 17.12.2007. godine pod brojem: 01-04-26-038-8(9)-II/07 dostavilo na odgovor Vladi Županije i Zavodu. Zaključak o pokretanju postupka Konkurencijsko vijeće je također dostavilo Pravobraniocu Unsko-sanske Županije.

Županijsko Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Unsko-sanske Županije (u daljnjem tekstu : Županijsko ministarstvo) je u ime Vlade Županije dana 18.01.2008. godine dostavilo Konkurencijskom vijeću pod brojem: 01-04-26-038-12-II/07 odgovor na Zaključak o pokretanju postupka. U svom odgovoru Županijsko ministarstvo ističe da podnositelj Zahtjeva pogrešno tumači član 170. Zakona i da isti glasi : «Do donošenja mreže zdravstvene djelatnosti, postojeće zdravstvene ustanove nastavljaju rad u postojećoj mreži». Prema mišljenju Županijskog ministarstva privatne ljekarne nisu bile obuhvaćene mrežom zdravstvene djelatnosti te shodno tome ne postoji zakonska mogućnost zaključivanja ugovora sa privatnim ljekarnama. Nakon što Kanton donese novu mrežu zdravstvene djelatnosti stvorit će se uvjeti da se u potpunosti ispoštuju odredbe članka 41. i 42. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, koji propisuju proceduru natječaja za popunjavanje mreže zdravstvene djelatnosti i zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama bez obzira na vlasničku strukturu.

Županijsko ministarstvo u svom odgovoru također navodi da je u svom Programu rada za 2008. godinu planiralo donošenje mreže zdravstvene djelatnosti na području Unsko-sanske Županije.

U ostavljenom vremenskom roku i Zavod je, dana 10.01.2008. godine pod brojem 01-04-26-038-11-II/07 dostavio odgovor na Zaključak o pokretanju postupka u kome je u potpunosti odbacio navode Podnositelja zahtjeva ističući da sukladno članku 170. Zakona o zdravstvenoj zaštiti može zaključiti ugovore samo sa zdravstvenim ustanovama (uključujući i ljekarne) koje su u postojećoj mreži zdravstvenih djelatnosti. Zavod dalje navodi da nova mreža još nije donesena sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i da postojeće zdravstvene ustanove nastavljaju rad u mreži koja je donešena prije rata odnosno prije 1992. godine.

Uz svoj odgovor Zavod je na traženje Konkurencijskog vijeća dostavio 8 (osam) primjeraka zaključenih ugovora sa državnim ljekarnama o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept.

U daljnjem tijeku postupka, obzirom da se radi o predmetu sa strankama sa suprotnim interesima Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 39. Zakona zakazalo usmenu raspravu.

Usmena rasprava je održana dana 14.02.2008.godine u sjedištu Konkurencijskog vijeća i istoj je pored stranaka u postupku pristupio i Pravobranitelj Unsko-sanske Županije. Tijekom usmene rasprave stranke su se u suštini izjasnile da ostaju kod svojih dosadašnjih iskaza i dokaza a Pravobranitelj Unsko-sanske Županije je uložio prigovor pasivne legitimacije. Razmatrajući ovaj prigovor Konkurencijsko vijeće je isti odbacilo kao neutemeljen uz obrazloženje da je donošenjem Zaključka o pokretanju postupka Konkurencijsko vijeće, sukladno članku 2. Zakona već odredilo protiv koga se postupak vodi.

Na sjednici održanoj dana 13.03.2008. godine Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu raspoloživih dokaza potrebno izvršiti dopunsku analizu, te je sukladno članku 41. stavak (2) Zakona donijelo Zaključak o produženju roka za donošenje rješenja u predmetnom slučaju za još 3 (tri) mjeseca.

U provođenju postupka Konkurencijsko vijeće je utvrdilo mjerodavno tržište za predmetni slučaj.

Sukladno članku 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni Glasnik BiH», broj 18/06) mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihova bitna obilježja, kvalitetu, uobičajnu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je mjerodavno tržište u ovom predmetu tržište usluga izdavanja lijekova na recept osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda na području Unsko-sanske Županije.

Na temelju podatka iz dostavljene dokumentacije Ministarstva zdravstva i socijalne politike Unsko-sanske Županije (broj: 01-04-26-038-19-II/07 od 25.02.2008. godine) i podatke podnositelja Zahtjeva prihodi ostvareni od izdatih recepata za 2005,2006 i 2007 godinu na području Unsko-sanske Županije su:

Tablica 1.

Red.br.	Godina	Broj izdatih recepata	Prihod od realiziranih recepata
01.	2005.	514.624	634.546,08 KM
02.	2006.	507.568	710.408,94 KM
03.	2007.	554.194	713.247,67 KM

Prema podacima Ministarstva zdravstva i socijalne politike Unsko-sanske Županije, koje je nadležno za izdavanje rješenja za obavljanje farmaceutske djelatnosti, rješenje za rad ima 37 ljekarni (i ogranaka) na području Unsko-sanske Županije, od čega je 29 ljekarni u privatnom vlasništvu i 8 ljekarni u državnom vlasništvu (javne ustanove).

Zavod je do dana 30.03.2007. godine sklopio Ugovore o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept sa ukupno 8 ljekarni, od kojih su svih osam u državnom vlasništvu.

Iz Tablice 1. je vidljivo da je u 2006. godini na području Unsko-sanske Županije ukupno realizirano 507.568 recepata ili lijekova u vrijednosti od 710.408,94 KM, s tim da je realizacija svih recepata obavljena u 8 ljekarni u državnom vlasništvu s kojima Zavod ima sklopljene ugovore o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept.

Na temelju uvida u dokumentaciju iz spisa predmeta i izvedenih dokaza, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice :

-Na području Unsko-sanske Županije još uvijek nije uspostavljena mreža zdravstvene djelatnosti sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, iako je prošlo više od 10 (deset) godina od dana stupanja ovog Zakona na snagu (21.12.1997. godine).

-Sukladno članku 170. Zakona o zdravstvenoj zaštiti na području Unsko-sanske Županije, zdravstvene ustanove koje su postojale do donošenja ovog Zakona su nastavile rad u do tada postojećoj mreži, što znači da u predmetnom slučaju su to samo državne ljekarne.

-Vlada Unsko-sanske Županije je na sjednici održanoj dana 15.04.2003.godine donijela Odluku o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja («Službeni glasnik US Županije» broj 5/03). Člankom 16. ove Odluke je između ostalog utvrđeno da se lijekovi propisani na recept obezbjeđuju osiguranim licima u ugovornim ljekarnama, a da se pod ugovornim ljekarnama podrazumijevaju sve zdravstvene ustanove i ljekarne koje su registrirane za djelatnost izdavanja lijekova na recept i koje su uključene u mrežu primarne zdravstvene zaštite na području Županije.

-Na području Unsko-sanske Županije na temelju izdanog rješenja za rad od strane Županijskog Ministarstva zdravstva djeluje ukupno 37 (tridesetsedam) ljekarni (ogranaka) od kojih je 29 (dvadesetdevet) u privatnom vlasništvu a 8 (osam) su javne ustanove.

-Zavod je zaključio ugovore o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept u periodu od 01.01. do 31.12.2007. godine (osam ugovora) sa ljekarnama isključivo u državnom vlasništvu (javne ustanove), kojima se obvezao da će isplaćivati naknadu u iznosu od 1,29 KM na pojedinačnu cijenu lijeka izdatog na recept sa liste lijekova Zavoda i to:

- Ugovor broj: 03-37-666/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska ljekarna Bihać;
- Ugovor broj: 03-37-670/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska ljekarna Cazin;
- Ugovor broj: 03-37-669/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Ljekarna Bužim;
- Ugovor broj: 03-37-668/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Ljekarna Bosanski Petrovac;
- Ugovor broj: 03-37-672/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska ljekarna Sanski Most;
- Ugovor broj: 03-37-667/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska ljekarna Bosanska Krupa;
- Ugovor broj: 03-37-673/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Dom zdravlja Velika Kladuša;
- Ugovor broj: 03-37-671/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Dom zdravlja Ključ.

Imajući u vidu navedene činjenice i izvedene dokaze, koji su cijenjeni kako pojedinačno tako i u međusobnoj povezanosti, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se navedenom Odlukom o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja i ugovorima koje je Zavod zaključio sa ljekarnama u državnom vlasništvu o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept krše odredbe članka 4. stavak 1. točka c) i d) Zakona iz sljedećih razloga :

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjenjivalo usuglašenost predmetne Odluke Vlade Unsko-sanske Županije sa Zakonom i člankom. 33. stavak 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine F BiH» broj 30/97 i 7/02), na koje se u preambuli poziva predmetna Odluka i nije ocjenjivalo pravni temelj za donešenje iste.

Predmetna Odluka, sa aspekta propisa o zaštiti tržišne konkurencije, je pravnim i administrativnim barijerama ograničila slobodan ulazak gospodarskih subjekata konkurenata na mjerodavno tržište, te ograničila broj ljekarni u kojima kupci odnosno korisnici usluga mogu realizirati svoje pravo dobijanja lijekova na recept na teret novčanih sredstava Zavoda.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene je uzelo u obzir i odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju odnosno Članak 33. stavak 1. koji glasi :

«Osigurana lica, pored prava iz članka 32. ovog zakona imaju pravo, sukladno utvrđenoj medicinskoj indukciji, na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetsku pomoć i stomatološko-protetske nadomjestke, kao i pravo na korišćenje lijekova čije je stavljanje u promet odobrio ministar zdravstva, a nalaze se na listi lijekova koji se osiguranicima mogu propisati na teret sredstava Županijskog zavoda osiguranja».

Iz citiranih odredbi Zakona o zdravstvenom osiguranju je jasno vidljivo da nigdje nije propisano, da se lijekovi koji se izdaju na recept, obezbjeđuju samo u ugovornim ljekarnama i da su to ljekarne koje su uključene u mrežu primarne zdravstvene zaštite na području Županije kao što je utvrđeno člankom 16. predmetne odluke Vlade Unsko-sanske Županije.

Pozivanje Vlade Unsko-sanske Županije i Zavoda na nemogućnost zaključenja ugovora sa ljekarnama van mreže zdravstvene djelatnosti, jer bi to bilo u suprotnosti sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, je također neutemeljeno, jer je Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene uzelo u obzir i odredbe ovog Zakona a naročito:

- Članak 37. stavak 2. koji glasi: «zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite osnivaju se sukladno mreži zdravstvene djelatnosti, koja podrazumijeva vrstu i kapacitet zdravstvenih ustanova potrebnih za osiguranje zaštite zdravlja građana na području Županije» i stavak 3. koji glasi: «mrežu zdravstvene djelatnosti iz stavka 2. ovog članka utvrđuje zakonodavno tijelo Županije na prijedlog ministra».

- Članak 38. kojim se utvrđuju mjerila za uspostavljanje mreže zdravstvene zaštite iz članka 37. koja se određuju planom Županije i koja uvažavaju: broj, starosnu i spolnu strukturu stanovništva, jednake uvjete za korištenje zdravstvenih usluga, stupanj organizacije područja itd.

U navedenim člankovima Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i u članku 37. stavak 4. i članku 66. istoga Zakona ne navodi se razlika, odnosno različit tretman, između zdravstvenih ustanova (ljekarni) u mreži i onih izvan mreže u smislu da jedne mogu izdavati osiguranim licima lijekove na recept na teret novčanih sredstava Zavoda dok one izvan mreže to ne mogu.

Također, u navedenom kontekstu je Odluka o utvrđivanju privremenih standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obvezatnog osiguranja («Službene novine Federacije BiH», broj 21/00), koju je Federalni ministar zdravstva donio na temelju članka 35. stavak 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine Federacije BiH», br. 30/97 i 07/02), a koja je bila važeća u vrijeme donošenja predmetne Odluke, u kojoj je navedeno da se djelatnost ljekarni osigurava snabdjevanjem lijekova osiguranih osoba sa liste lijekova koji se mogu propisati na teret novčanih sredstava Županijskog zavoda zdravstvenog osiguranja, i ne navodi se da su to samo ugovorne ljekarne.

Ekonomska analiza mjerodavnog tržišta (Tablica 1.) pokazuje da su ljekarne koje imaju ugovor sa Zavodom u povoljnijem položaju, jer imaju dodatni izvor prihoda pošto imaju mogućnost prodaje lijekova na recept osiguranim licima na teret novčanih sredstava zdravstvenog osiguranja, dok ostale ljekarne kao izvor prihoda imaju isključivo direktnu prodaju lijekova, što iste dovodi u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju.

Konkurencijsko vijeće je također ocijenilo da predmetna Odluka ne doprinosi unapređenju proizvodnje i distribucije roba i/ili usluga niti osigurava potrošačima odnosno, korisnicima poboljšanje usluga, te je ne može smatrati izuzetkom u smislu članka 4. stavak (3) Zakona, nego ista ograničava distribuciju roba i usluga na mjerodavnom tržištu Unsko-sanske Županije

Konkurencijsko vijeće je u postupku koristilo i podatke iz svoje vlastite baze podataka, a koje je pribavilo od svih zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i resornih ministarstava zdravstva Županije Federacije Bosne i Hercegovine u postupku u predmetu broj: 01-01-26-001-69-II/07.

Na temelju analize ovih podataka Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da većina Županija primjenjuje odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti na način koji nije protivan Zakonu, jer je praksa da sve ljekarne, bez obzira na vlasničku strukturu, imaju mogućnost izdavanja lijekova na recept osiguranim osobama na teret novčanih sredstava mjerodavnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Konkurencijsko vijeće smatra da, bez obzira nalazili se ljekarna u mreži ili van nje, mora se omogućiti pod jednakim uvjetima svim ljekarnama koje imaju rješenje Županijskog ministarstva zdravstva za obavljanje farmaceutske djelatnosti, pružanje usluge izdavanja lijekova na recept osiguranim osobama na teret novčanih sredstava Zavoda.

Shodno izloženom slijedi, da su zaključeni ugovori Zavoda sa samo državnim ljekarnama iz postojeće mreže iz prijeratnog perioda u suprotnosti sa Zakonom posebno ako se ima u vidu da su to ugovori kojima se reguliše jedino pružanje usluga izdavanja lijekova na recept.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da predmetna Odluka Vlade Unsko-sanske Županije i navedeni ugovori koje je Zavod zaključio sa ljekarnama u državnom vlasništvu ograničavaju, sprječavaju i narušavaju tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu, te se provođenje istih smatra zabranjenim konkurencijskim djelovanjem, u smislu članka 4. stavak (1) točka c) Zakona, jer vrše podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja te primjenjuju različite uvjete za identične djelatnosti (prodaja lijekova) prema drugim gospodarskim subjektima (ljekarnama) na tržištu dovodeći te gospodarske subjekte (ljekarne) u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju, u smislu članka 4. stavak 1. točka d) Zakona.

Što se tiče zahtjeva podnositelja za donošenjem privremene mjere iz članka 40. Zakona, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da se nisu stekli uvjeti za donošenjem takve mjere iz razloga što smatra da postojeće radnje koje sprječavaju, ograničavaju i narušavaju tržišnu konkurenciju neće u znatnoj mjeri utjecati na podnositelje prijave, a pogotovu što će se te nepravilnosti otkloniti u roku od 3(tri) mjeseca, kako je naloženo ovim Rješenjem, radi čega je odlučilo zahtjev odbiti kao neutemeljen.

Razmatrajući prigovor pasivne legitimacije Pravobranitelja Unsko-sanske Županije uložen na usmenoj raspravi ističući da se Zakon o konkurenciji ne može primijeniti na Vladu i Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanske Županije, Konkurencijsko vijeće je odlučilo da isti odbije kao neutemeljen.

Člankom 2. stavak 1. točka b) Zakona je utvrđeno da se njegove odredbe primjenjuju i na tijela državne uprave i lokalne samouprave, koja svojim djelovanjem posredno ili neposredno sudjeluju ili utiču na tržište, odnosno djeluju na sprječavanju, ograničavanju ili narušavanju tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu.

U članku 4. stavak 1. Zakona je navedeno da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke gospodarskih subjekata (podrazumijeva i odluke koje donose tijela državne uprave i lokalne samouprave – članak 2. stavak 1. Zakona).

Prema tome, nesporno je da Vlada Unsko-sanske Županije, u smislu navedenih odredbi Zakona, kao tijelo lokalne samouprave, svojim djelovanjem, posredno utjecala na tržište, nametanjem ograničenja, što je onemogućilo slobodan pristup ostalim gospodarskim subjektima (ljekarnama) na mjerodavno tržište i iste dovelo u neravnopravan položaj u ostvarivanju prihoda.

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u izreci ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istoga nije dozvoljen priziv. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno, objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ibrica Lakišić